

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО
НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

.....
.....
N 1329
09.02 1998 г.

СОФИЯ

Изпълнител

м.с. Мана

10.02.98

СТАНОВИЩЕ

от Богомил Бонев, министър на вътрешните работи
по конституционно дело No 1/1998 г.

ОТНОСНО: исканията на група народни представители
и на главния прокурор за установяване на
противоконституционността на разпоредбите на
чл.206, ал.2 и чл.214, ал.2 от Закона за Министерството
на вътрешните работи (обн., ДВ бр. 122/1997 г.)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Исканията за установяване противоконституционността
на разпоредбите на чл. 206, ал. 2 и чл. 214, ал. 2 от Закона за
Министерството на вътрешните работи (ЗМВР) са повдигнати от
група народни представители от 38-то Народно събрание и от
главния прокурор на Република България.

С определение от 20.01.1998 г. по конституционно дело
No 1 от 1998 г., Конституционният съд е допуснал исканията за
разглеждане по същество и е конституирал като заинтересована
страна и министъра на вътрешните работи.

На основание Вашето определение, изразявам следното
становище по същество по исканията на групата народни
представители и на главния прокурор:

Посочените аргументи и представените доводи, които са
идентични в различните искания са неоснователни.

11.1.98
09.02.1998

Приетите от Народното събрание разпоредби на чл. 206, ал. 2 и на чл. 214, ал. 2 от ЗМВР не противоречат на Конституцията на Република България.

Съображенията ни за съответствието на оспорваните текстове с Конституцията, развити според направените искания, са следните:

1. Макар привидно доводите в исканията за обявяване на противоконституционността на чл. 206, ал. 2 от ЗМВР да имат конституционен мотив, считаме, че могат да се изложат и други, противни на развитата теза. Това е така, защото не са изследвани важни въпроси, имащи отношение към разследването и задържането на офицерите и сержантите от МВР - държавни служители с особен статут, за които се прилагат особени правила, а именно:

1. Неправилно е цитирана разпоредбата на чл. 152 от Наказателно-процесуалния кодекс (НПК). При разследването на деяния, извършени от офицери и сержанти от МВР се прилагат особените правила за разглеждане на делата, подсъдни на военните съдилища - чл. 338, ал. 1, т. 2 от НПК. От горното следва, че мерките за неотклонение са такива по чл. 390, ал. 1 от НПК.

2. Особените правила се състоят и в това, че НПК предвижда различна процедура при дознанието, което се явява една от формите за разследване. Там правомощията на съответния началник на офицерите и сержантите са твърде големи, като от тях зависи дали да се извърши дознанието - чл. 399, ал. 1 от НПК, а така също правомощията по чл. 401, ал. 1, чл. 402 и чл. 403 от НПК. На практика се дава възможност на началника да прекрати предварителното производство.

3. Наред с горното, следва да се има предвид, че обикновено предварителните производства се образуват по материали, събрани от МВР в резултат на извършена предварителна проверка, спрямо която министърът на вътрешните работи не може да не вземе отношение, тъй като са събрани от ръководени от него органи.

4. Друга особеност е обстоятелството, че фактически изпълнител на взетата мярка за неотклонение „задържане под стража“ се явява орган на МВР, независимо, че е постановена от съдебен орган.

5. Донякъде подобна е и разпоредбата на чл. 191, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България

(ЗОВС), която се прилага спрямо офицерите и сержантите на кадрова военна служба. За тази разпоредба няма искане за обявяването ѝ като противоконституционна.

II. Необосновано е твърдението, че разпоредбата на чл. 214, ал. 2 от ЗМВР противоречи на чл. 65, ал. 2 от Конституцията, принципите, прогласени в нея, както и на Решение No 16 от 1997 г. на Конституционния съд.

Това е така, защото:

1. Както и да погледнем, оспорваната разпоредба не нарушава конституционното право на офицерите и сержантите от МВР да бъдат избирани в изборни органи. Тук става въпрос за личен избор, който следва да направят самите офицери и сержанти - да се регистрират за кандидати за изборни органи, което по своята същност е политическа дейност и води до несъвместимост за държавна служба в МВР, или ако решат да не нарушават политическия си неутралитет - да останат на служба. Спрямо офицерите и сержантите от МВР съществуват законово определени специфични изисквания за служба, едно от което е и спазването на политически неутралитет - чл. 198, ал. 1 и 2 от ЗМВР.

2. Офицерите и сержантите от МВР безспорно се явяват държавни служители, но изискванията за работа в системата са по-различни от тези за работа в други ведомства. Едно от тези по-особени изисквания е и спазването на политически неутралитет от страна на офицерите и сержантите по време на службата им в МВР, развити в чл. 196, ал. 1 и 2, чл. 201, чл. 214, ал. 1, чл. 239, ал. 1, т. 2 от ЗМВР. В изпълнение на това изискване, офицерите и сержантите попълват и декларация за ненарушаване на политически неутралитет - чл. 201 от ЗМВР.

За цитираните по-горе текстове няма постъпило искане за обявяването им като противоконституционни. Последното означава, че както групата народни представители, така и главният прокурор приемат, че законовото изискване за спазване на политически неутралитет не противоречи на Конституцията.

От друга страна, регистрирането на офицери и сержанти като кандидати за изборни органи, като конкретно действие, не означава нищо друго, освен решение за преустановяване на политически неутралитет и за започване на политическа дейност. Проявните форми на последната са многообразни и без значение е обстоятелството дали регистрираните кандидати се явяват като представители на партии, коалиции или независими. Политическата

дейност съставлява отделно направление на действията на партии, коалиции или отделни лица в борбата им за власт, провеждане на съответна политика и заемане на политически позиции. В предизборната борба кандидатите отстояват и защитават пред бъдещите си избиратели своите политически виждания, програми за държавното управление и местното самоуправление и други приоритети. Очевидно се налага изводът, че се касае за политическа дейност, която е несъвместима с държавната служба в МВР. Нещо повече, на офицерите и сержантите, които са нарушили политическия си неутралитет, задължително се налага дисциплинарно наказание „уволнение“ - чл. 239, ал. 1, т. 2 от ЗМВР, и тази разпоредба също не се оспорва.

3. Разпоредбата на чл. 65, ал. 2 от Конституцията и издаденото Решение No 16 от 1997 г. по конституционно дело No 8/1997 г. са неотнормими към настоящите искания, тъй като, както обяснихме по-горе, с регистрацията си за изборни органи, офицерите и сержантите от МВР започват да осъществяват политическа дейност, която е несъвместима с по-нататъшната им служба в МВР. Да се приеме обратното, означава да се обявят за противоконституционни разпоредбите на чл. 196, ал. 1 и 2, чл. 201, чл. 214, ал. 1 и чл. 239, ал. 1, т. 2 от ЗМВР, каквито искания не са постъпили.

По подобен начин е регламентиран статутът и на съдиите, прокурорите и следователите, които не могат да изпълняват функциите си, ако осъществяват политическа дейност - чл. 132, ал. 1, т. 1 и 3 от Закона за съдебната власт.

Не така би стоял въпросът в случаите, когато се регистрират държавни служители от други ведомства и органи, към които няма изисквания за спазване на политически неутралитет.

Предвид горните съображения, моля да постановите решението си.

МИНИСТЪР:

7

(Б. Бонев)